

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	26ain o Fai 2020
Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Dafydd Meurig
Swyddog Cyswllt:	Aled Davies
Rhif Ffôn Cyswllt:	01286 679003
Teitl yr Eitem:	Argyfwng COVID-19: Sefyllfa'r Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant

1 CYFLWYNIAD

- 1.1. I agor ar nodyn cadarnhaol, credaf fod sefyllfa'r Adran o ran cynnal gwasanaethau (mae'r mwyafrif llethol yn wasanaethau Blaenoriaeth 1) yn well nag oeddem wedi ei ragweld hyd yn oed wythnos neu ddwy yn ôl. Nid yw hyn yn gyfystyr a bod popeth yn dawel ac nad oes pwysau ar wasanaethau'r Adran. Ond, fel y mae pethau yn sefyll ar hyn o bryd rydym yn hyderus bod yr unigolion mwyaf bregus yn derbyn gofal priodol.
- 1.2. Ar hyn o bryd tra bod pethau yn gyffredinol sefydlog, rydym yn ymladd tanau o amrywiol faint ar draws yr holl wasanaethau. Rydym hefyd yn cadw mewn cof y gallai y sefydlogrwydd yma ddiflanu yn sydyn iawn os oes cynnydd mewn achosion COVID-19 neu mwy o absenoldebau salwch ymysg staff.

DIWEDDARIAD:

2 CYFEIRIADAU WYTHNOSOL

2.1 Mae'r nifer o gyfeiriadau am wasanaeth wythnosol wedi syrthio ers dechrau argyfwng COVID-19 ond wedi dangos cynnydd yn y bythefnos ddiwethaf. Bydd angen sicrhau ein bod yn cadw golwg ar allu ein gwasanaethau i barhau gyda threfniadau ymateb i'r argyfwng ynghyd a'r galw posib yn gysylltiedig â'r cyfeiriadau yma yng nghyd-destun capasiti'r gweithlu mewnol a darparwyr allanol.

3 CARTREFI PRESWYL

3.1 Mae 3 o gartrefi preswyl (Pobl Hyn) y Cyngor wedi bod yn ymdrin gyda 'outbreak', sef Plas Pengwaith, Llys Cadfan a Phlas y Don ac mae rhai o'r cartrefi eraill wedi ymdrin ag un neu ddau o achosion. Fel y gellir dychmygu, mae un achos mewn cartref yn arwain at gryn newid i staff a thrigolion yn y ffordd mae gwasanaethau a gweithgareddau dydd i ddydd yn cael eu cynnal. Yn ychwanegol mae Cartref Y Frondeg (Anableded Dysgu) wedi wynebu'r un sefyllfa. Staff a effeithiwyd yn bennaf yn y Frondeg. Mae ambell achos COVID

positif wedi codi mewn cartrefi preifat. Mae'r Adran, gyda chyfraniadau allweddol gan y Tîm Iechyd Galwedigaethol, y Tîm Iechyd a Diogelwch a thimau Nyrsys Cymunedol yn cefnogi a chefnogi'r cartrefi yma. Oherwydd yr argyfwng, nifer cyfyngedig o gartrefi sydd yn cymryd achosion o'r newydd. Pan mae achosion newydd yn cael eu cymryd, mae pob cartref yn dilyn canllawiau i ddiogelu'r unigolyn ac i leihau risgiau i drigolion presennol a staff. Mae hyn yn cynnwys gwneud defnydd priodol o'r gyfundrefn profion.

4 GOFAL CARTREF

4.1 Rhai wythnosau yn ôl fe ymgwymerwyd â gwaith i flaenoriaethu'r achosion lle mae unigolion yn parhau i ddarparu cefnogaeth trwy wasanaethau uniongyrchol. Gyda rhai bellach yn cael gofal neu elfen o'u gofal gan deuluoedd, cyfeillion neu ddulliau amgen yn cynnwys gwirfoddolwyr cymunedol, offer arbenigol a.y.b., rydym wedi medru canolbwyntio adnoddau ar yr unigolion mwyaf bregus. Rydym hefyd wedi cyflogi staff ychwanegol i gynyddu capasiti mewnol ac yn trafod opsiynau i ddarparwyr allanol ehangu eu timau lleol ar sail dros dro. Mae gennym hefyd drefniant gyda darparwyr preifat i barhau i dalu ar drefniant 'retainer' pan fo unigolyn yn mynd i ysbyty neu yn cael cefnogaeth mewn dull amgen. Mae hyn wedi ein galluogi i gynnal gwasanaethau angenrheidiol er bod llawer o staff wedi bod yn absennol o'u gwaith. Mae hefyd yn drefniant sydd yn cynorthwyo i sicrhau cynaliadwyedd y farchnad o ran cwmnïau darparu gofal lleol.

4.2 Mae'r gwasanaeth yma yn un sydd angen cadw golwg fanwl arno dros yr wythnosau nesaf. Tra mae'n gymharol sefydlog, mae rhestrau aros am ofal cartref yn parhau ac mae gennym elfen o bryder y bydd cynnydd yn y galw wrth i unigolion sydd wedi cael eu cefnogi gan deuluoedd neu gyfeillion ddod nol i'n sylw ynghyd ag unigolion sydd heb fod yn cael sylw meddygol amserol yn dod i sylw gwasanaethau gofal ar bwynt crisis,

5 TAI A CHEFNOGAETH

5.1 Y gwasanaeth yn sefydlog ar hyn o bryd. Mae'r Gwasanaeth wedi gorfod 'jynglo' cryn dipyn ar y rotas staffio a defnyddio goramser i gynnal gwasanaethau. Pan fo achos positif wedi codi mewn gwasanaeth a ddarperir gan y 3ydd Sector neu ddarparwr allanol, mae trefniadau wedi eu gwneud i hunan ynysu'r unigolyn, cyd-drigolion a staff. Ymdrechir i wneud defnydd o staff cefnogol y Cyngor a staff darparwr eraill i gefnogi am gyfnod penodol. Mae'r maes yma yn cael ei ystyried yn risg uchel ac yn cael ei fonitro yn agos gan y Gwasanaeth.

6 GWASANAETH ANABLEDDAU DYSGU

6.1 Ar ddechrau cyfnod yr argyfwng a cyn y 'lockdown' gwnaed llawer o waith i flaenoriaethu achosion a rhoi trefniadau gofal amgen yn eu lle os yn ymarferol, er rhyddhau capasiti i ganolbwyntio ar gynnal yr achosion mwyaf dwys. Gyda gwasanaethau canolfannau dydd wedi eu cau mae'r Adran wedi gwneud defnydd o'r staff a ryddhawyd i gefnogi unigolion ar sail 1:1. Gallaf gadarnhau bod y maes yma wedi bod ac yn parhau i fod yn heriol o ran cynnal gwasanaethau. Mae achlysuron wedi codi lle bu rhaid cael cymorth gan y Bwrdd Iechyd ac ehangu'r defnydd o staff asiantaeth. Mae'r argyfwng wedi amlygu ambell elfen sydd angen sylw o ran darparu gwasanaethau iechyd a gofal integredig ar lefel lleol. Mae ymdrechion eisoes ar y gweill i drafod yr elfennau yma gyda'r Bwrdd Iechyd a phartneriaid eraill.

7 GWASANAETH IECHYD MEDDWL

7.1 Fel ag yn y Gwasanaeth Anableddau Dysgu, bu i'r Gwasanaeth Iechyd Meddwl graffu eu achosion ar gychwyn cyfnod COVID-19 fel bod adnoddau ac ymdrech yn cael ei ganolbwyntio lle roedd ei wir angen. Mae gweithwyr y Tim a'r Gweithwyr Cefnogol yn cysylltu ag unigolion yn ddyddiol i sicrhau bod y gefnogaeth briodol ar gael. Mae'r achosion yn cael eu adolygu'n wythnosol gyda cefnogaeth ychwanegol yn cael ei gynniig os y bydd angen.

7.2 Yn ystod y cyfnod dechreuol bu i'r Bwrdd Iechyd wneud nifer o addasiadau gwasanaeth ar sail rhanbarthol a cafodd hyn effaith ar wasanaethau'r awdurdodau lleol. Mae rhai o'r newidiadau yma wedi eu gwyrddroi ac mae'r drafodaeth ranbarthol i geisio cydlynu gwaith yn well a chryfhau trefniadau cyfathrebu eisoes ar y gweill.

8 PPE

8.1 Rhaid nodi bod y sefyllfa o ran argaeledd PPE wedi gwella o gymharu ac ychydig wythnosau yn ôl. Ceir darpariaeth rheolaidd gan y Llywodraeth ac oherwydd hynny ac ymdrechion y Cyngor ei hun i gaffael offer PPE ychwanegol, rydym yn fwy cyfforddus bellach ynghylch ein gallu i ymateb i anghenion darparwyr mewnol ac allanol ac i geisiadau brys. Wedi dweud hynny, rydym yn parhau'n bryderus nad yw'r offer rydym yn ei dderbyn gan y Llywodraeth yn ddigonol i gyfarch anghenion sector gofal y sir, gyda rhai eitemau'n ymddangos yn fwy prin o un wythnos i'r nesaf. Mae y drefn ddsbarthu yn gweithio ar sail 'fel bo angen', lle rydym yn monitro lefelau stoc a defnydd pob cartref neu ddarparwr ac yn ceisio eu cefnogi gyda'r offer sydd fwyaf ei hangen arnynt yr wythnos honno. Fodd bynnag, ar brydiau mae ambell bryder wedi codi fel mae gwasanaethau unigol yn gweld rhai offer yn prin ac mae nifer o ddarparwyr preifat yn nodi anawsterau i gaffael hyd yn oed yr offer y byddent yn eu ddefnyddio mewn sefyllfa arferol heb argyfwng.

8.2 Rydym bellach yn gweld cynnydd graddol yn y galw am offer wrth i becynnau gofal sydd wedi bod wedi eu rhewi am gyfnod ailgychwyn, ac rydym yn rhagweld y bydd achosion o'r fath yn parhau dros y cyfnod nesaf. Dros y bythefnos diwethaf gwelwyd bod y galw am offer wedi cynyddu mewn rhai meysydd llai amlwg e.e. gofalwyr teuluol. Bydd angen sicrhau ein bod yn medru canfod a chynnal stoc offer digonol i ddiwallu y galw yma.

8.3 Yn ystod cyfnod dechreuol yr argyfwng, roedd cryn ansicrwydd ynglŷn â'r canllawiau ar gyfer y defnydd o PPE yn rhannol oherwydd bod newidiadau cyson yn cael eu cyhoeddi. Roedd hyn yn un o'r ffactorau arweiniodd at achosion o negeseuon anghyson yn cael eu cyfleu mewn perthynas ag addasrwydd a safon PPE i staff llinell flaen. Erbyn hyn mae'r sefyllfa wedi gwella yn sylweddol yn rhannol oherwydd sefydlogrwydd yn yr arweiniad cenedlaethol ond hefyd oherwydd cydymdrech i gael negeseuon cyson i staff iechyd a gofal ar lefel lleol.

8.4 Gellir hefyd cadarnhau bod trefniadau yn eu lle erbyn hyn ar gyfer darparu'r offer PPE arbenigol sydd ei angen mewn rhai sefyllfaoedd gofal. Mae'r achosion wedi eu hasesu

ac mae'r Bwrdd Iechyd yn darparu'r offer ymhob achos yn cynnwys y rhai lle mae staff a gomisiynir gan y Cyngor sydd yn darparu'r gofal.

9 PROFION COVID-19

9.1 Mae'r sefyllfa o ran profion staff a thrigolion yn parhau i wella ond rhai materion yn ymwneud gydag arafwch profi ambell achos a chael y canlyniadau yn ôl mewn modd cyson ac amserol yn dal yn her. Mae y drefn o brofi defnyddwyr yn gyffredinol a sicrhau bod canlyniadau yn cael eu dychwelyd i'r cyflogwr yn ogystafli a'r gweithiwr yn dal angen eu cryfhau. Mae canllawiau pellach wedi eu cyhoeddi gan y Llywodraeth yn y dyddiau diwethaf. Er bod ychydig o ddryswch wedi codi o'u cyhoeddiad, gyda cadarnhad pellach ar ambell elfen, fe ddylent arwain at gryfhau'r trefniadau ymhellach, yn enwedig o ran hwyluso profi trigolion a staff cartrefi preswyl.

9.2 Bellach mae yn bosib trefnu i holl staff a/neu holl drigolion lleoliad gofal gael eu profi. Mae hyn yn hynod werthfawr wrth geisio strwythuro ymateb pan fo achosion neu achosion posib yn codi. Un nodyn o bryder am sefyllfa ehangach yr argyfwng ydi ein bod eisoes wedi gweld enghraifft o leoliad lle cafodd nifer o staff (cwbl asymptomatig) eu profi a lle mae nifer ohonynt wedi cael canlyniad +ive. Mae hyn yn codi cwestiynau sylfaenol am bresenoldeb a lledaeniad COVID-19 o fewn ein cymunedau ac yn sgil hynny'r math o ymateb byddai ei angen pan fydd cyfyngiadau 'lockdown' yn cael eu codi.

9.3 Mae'r trefniadau erbyn hyn yn cynnwys profi unigolion cyn iddynt ddychwelyd i leoliad gofal neu dderbyn gofal yn y gymuned. Mae hyn yn drefniant i'w groesawu ac yn gymorth i ddiogelu eraill e.e. trigolion mewn cartrefi preswyl ac oherwydd bod profi unigolion yn y gymuned wedi bod yn broblematig hyd yma. Mae'r Adran a'r Bwrdd Iechyd yn parhau i gydweithio i geisio canfod datrysiadau priodol pan fo achosion o'r fath yn codi.

10 BYLCHAU STAFFIO

10.1 Mae lefelau absenoldeb yn parhau yn uchel yn ambell i wasanaeth o fewn yr Adran. Mae yn ymddangos yn uwch mewn rhai gwasanaethau ac yn bendant wedi bod yn gyson uwch yn y sector fewnol o gymharu â darparwyr allannol ers dechrau'r argyfwng. Mae hyn wedi creu ambell her dros yr wythnosau diwethaf. Dylid nodi bod y gwelliannau a welwyd o ran trefniadau ar gyfer cynnal profion ac argaeledd PPE wedi helpu'r sefyllfa rhywfaint dros y bythefnos ddiwethaf.

10.2 Mae'r rhagolygon a'r gwaith modelu diweddaraf yn awgrymu y bydd angen i ni gynllunio ar gyfer lefelau absenoldeb staff o tua 15% oherwydd effaith ac oblygiadau COVID-19 am gyfnod o rhai misoedd. Bydd hyn yn debygol o olygu cynnydd yn y pwysau fydd ar staff mewnol ac allanol. Nid yw hynny yn gynaliadwy am gyfnod estynedig ac mae risg o 'burn-out' gyda staff heb gael fawr ddim o amser i fwrdd ers deufis. Gall hyn fod yn ffactor fel y byddwn yn ceisio cynnal gwasanaethau dros fisoedd yr haf ac i mewn i'r Hydref.

- 10.3** Mae gwaith ar y gweill i geisio adnabod ac ail-hyfforddi staff mewnol ynghyd a recriwtio a hyfforddi yn allanol fel y bydd gennym staff yn barod ar gyfer rôl fel gweithwyr achlysurol yn y maes gofal pe bydd eu hangen. Os ydi rhagolygon y gwaith modelu yn gywir, gallai'r niferoedd staff sydd eu hangen i ymdrin gydag achosion newydd, achosion COVID gaiff eu rhyddhau o'r ysbytai a delio gyda'r rhestr aros am ofal cartref olygu y byddai angen nifer uchel iawn o staff dros dro i ymateb i'r galw. Mae'r gwaith yma yn ystyried yr angen ar gyfer y ddarpariaeth fewnol ac allanol. Mae gwaith pellach ar y gweill gydag un neu ddau o ddarparwyr allanol i sefydlu timau dros dro ychwanegol i gefnogi'r gwaith ac i helpu ymateb i'r 'surge' tebygol.
- 10.4** Byddwn yn cadw golwg fanwl ar y gwir effaith a'i gymharu gyda'r rhagolygon fel y gallwn ragbaratoi yn effeithiol ar gyfer ymateb i'r cynnydd yn y galw.
- 10.5** Mae rhai achosion penodol o fylchau staffio wedi creu cryn her i wasanaethau'r Adran. Bu rhaid cael cymorth gan y Bwrdd Iechyd a gweithwyr asiantaeth i lenwi rota a chael arbenigedd i gynorthwyo yn Y Frondeg a hynny yn ychwanegol i staff a drosglwyddwyd o wasanaethau eraill yr Adran. Ar un cyfnod roedd 28 allan o 30 o staff y Cartref yn absennol.
- 10.6** Hoffwn dynnu sylw'r Cabinet at agwedd iach, cyfrifol a chydwybodol staff yr Adran a staff o adrannau eraill sydd wedi ein cynorthwyo mewn cyfnod o bwysau sylweddol. Gallwn ond deimlo'n ostyngedig wrth ystyried cyfraniad ymroddedig y staff gofal ar y llinell flaen yn y cartrefi preswyl ac yn y gwasanaeth gofal cartref. Mae'r un peth yn wir o ran staff rhai o'n partneriaid allweddol ac ein darparwyr allanol. Rydym wedi canfod ambell seren, gyda rhai ohonynt yn gadael eu dyletswyddau arferol ac yn camu mewn i gynorthwyo i ddarparu gwasanaethau gofal uniongyrchol i unigolion bregus.
- 10.7** Mae gennym elfen o bryder o'u gorweithio rhai ohonynt ac mae ystyriaeth gyson yn cael ei roi i'w iechyd a lles yn enwedig gan fod yr argyfwng yn mynd i fod hefo ni am gyfnod estynedig.
- 10.8** Dylid hefyd nodi bod risgiau yn codi o orfod symud staff o wasanaethau eraill i lenwi bylchau. Mae'r sefyllfa yma sydd yn ymwneud yn bennaf a chynnal a pharhad y gwasanaethau hynny yn cael eu monitro. Mae hyn hefyd yn wir os y bydd gofyn i symud staff o ardal i ardal i ymateb i'r galw.

11 MATERION DIOGELU

- 11.1** Nid oes twf i'w weld o ran niferoedd cyfeiriadau diogelu oedolion ar gyfer Gwynedd ar gyfer y ddau fis diwethaf o gymharu gyda'r un cyfnod yn 2019. Fodd bynnag, gall fod elfen o achosion cudd yn bodoli yma gan fod rhannau o'r gwasanaeth arferol ychydig ymhellach oddi wrth drigolion nag y byddent dan amgylchiadau arferol. Mae hyn hefyd yn wir am wasanaethau eraill y Cyngor ac wrth gwrs mae polisiâu cenedlaethol megis hunan-ynysu ac ymbellhau cymdeithasol hefyd yn ddylanwadol. Mae'r ymdrech i sicrhau pob pobl yn ymwybodol o'r cymorth sydd ar gael yn parhau a bydd angen cadw golwg fanwl ar achosion fel y bydd elfen o normaliaeth yn dod 'nôl i
i fywydau pobl.
- 11.2** Roedd rhai o'r cyfeiriadau yn Ebrill yn ymwneud yn benodol a materion COVID-19 a throsglwyddiadau o wasanaethau iechyd. Mae'r Adran yn gweithio gyda'r Bwrdd Iechyd i wella trefniadau a lleihau posibilrwydd o drosglwyddiadau anniogel.

12 COSTAU YCHWANEGOL AR DDARPARWYR A GWASANAETHAU MEWNOL

12.1 Mae darparwyr gofal preswyl a gofal dibreswyl yn wynebu costau ychwanegol yn sgil yr argyfwng COVID -19. Eisoed gwnaed trefniadau mewnol gan y Cyngor i geisio ysgafnhau'r baich ar ddarparwyr a chynnig cymorth lle mae hynny yn bosib. Mae gwaith wedi ei wneud i gasglu gwybodaeth i dystiolaethu gwariant ychwanegol ar staffio ychwanegol, offer arbenigol, 'retainers' am achosion sydd yn stopio dros dro, PPE gan ddarparwyr. Mae effaith COVID-19 ar welyau gwag hefyd yn ffactor. Mae Llywodraeth Cymru wedi clustnodi arian penodol ar gyfer cynorthwyo'r sector (mewnol ac allanol) ac rydym wedi hysbysu darparwyr o fanylion y cymorth sydd ar gael. Mae'r gwaith o drefnu taliadau eisoed ar y gweill.

13 GOFYNION A DATA GWYBODAETH

13.1 Y gofyn o wahanol gyfeiriadau ar wasanaethau dan bwysau i ddarparu gwybodaeth wedi bod yn drwm. Rhai o'r ceisiadau yn ein cyrraedd heb fawr o eglurder ynglŷn â phwrpas na defnydd y gwaith. Tipyn o ymdrech wedi ei roi i geisio cyfuno trefniadau lle mae gofyn am yr un wybodaeth o fwy nag un cyfeiriad.

14 LLEOLIADAU 'STEP DOWN' O DRINIAETH COVID-19

14.1 Efallai bod angen lleoliadau ac unedau penodol ar gyfer camau olaf yn y broses gwella o driniaeth COVID -19 e.e. elfen o ail-alluogi cyn dychwelyd adref ac ar gyfer y cynnydd yn y galw am gefnogaeth gofal a ragwelir dros y misoedd nesaf. Gwaith wedi ei wneud i fodelu'r anghenion yn cynnwys canoli unigolion sydd angen gofal cartref i un safle er hwyluso'r gallu a'r capasiti sydd gennym i fynd ymhellach. Y sefyllfa yn un 'fyw' gydag angen i addasu rhagolygon yn aml fel y daw gwybodaeth newydd i'n sylw.

14.2 Buddsoddiad dechreuol yn cael ei wneud mewn tri o gartrefi preswyl y Cyngor i sefydlu darpariaeth ddechreuol ond rhagwelir y bydd angen ehangu ar hyn os yw'r rhagolygon modelu yn gywir.

15 LLES STAFF

15.1 Mae yn anodd cynnig darlun manwl o sefyllfa lles staff yr Adran yn y cyd-destun presennol. Mae canran sylweddol ohonynt dan gryn bwysau ac yn gweithio oriau hir iawn. Gydag absenoldebau staff eraill rydym yn gofyn llawer iawn o bwll llawer llai na'r arfer o staff sydd yn gweithio ar y llinell flaen ac yn y swyddfeydd/adref. Mae'r Tîm Rheoli Adrannol y ceisio cadw golwg ar y sefyllfa ac mewn ambell achos rydym wedi gorfodi staff i gymryd diwrnod o seibiant er eu lles eu hunain.

15.2 Gyda chymorth yr Adran Cefnogaeth Gorfforaethol mae gwaith yn cael ei wneud i gefnogi staff a bydd angen parhau i fuddsoddi yn ddigonol yn hyn am gyfnod estynedig wedi'r argyfwng. Bydd angen rhoi sylw penodol i staff y cartrefi preswyl hynny sydd wedi wynebu sefyllfa 'outbreak' a niferoedd uchel o farwolaethau yn sgil hynny.

16 CYNLLUNIO YMLAEN

- 16.1** Yng nghanol yr argyfwng, mae'r Adran hefyd yn ceisio codi ein pennau ac edrych ymlaen tuag at y cyfnod y tu hwnt i COVID-19. Rydym yn parhau i geisio sicrhau y byddwn yn barod i symud gyda cynlluniau buddsoddi ar gyfer datblygu adnoddau a threfniadau gwaith newydd yn enwedig y buddsoddiadau trwy Gronfa ICF a Chynllun Asedau y Cyngor.
- 16.2** Mae'n anorod bod llawer o'r gwaith datblygol oedd ar y gweill wedi cael ei oedi. Mae y staff oedd yn gweithio ar y cynlluniau wedi eu dargyfeirio i gefnogi gwaith rheng flaen a chynlluniau ymateb eraill yn y maes gofal. Fodd bynnag, nid yw'r gwaith datblygol a thrawsfurfiol wedi ei anghofio. Er bod y broses dendro wedi ei gohirio oherwydd sefyllfa COVID-19, mae cyfleon wedi codi yn ddiweddar i ail-gydio yn y cynlluniau i symud tuag at fodel darparu gofal cartref newydd.
- 16.3** Un her fydd yn bendant angen ei rheoli dros y misoedd nesaf fydd rheoli disgwyliadau unigolion, teuluoedd ac o bosib darparwyr fel y byddwn yn raddol dod allan o drefniadau 'lockdown'. Fydd pethau ddim fel y bu nhw yn dilyn yr argyfwng ac fe fydd dadwneud rhai o'r newidiadau yn gorfod digwydd yn raddol iawn dros gyfnod estynedig. Bydd sut y byddwn yn siapio ac ymdrin gyda gwasanaethau dydd yn engrhaifft amlwg o hyn. Bydd pob cam yn gorfod cael ei ystyried yn ofalus er sicrhau lles a diogelwch yr unigolion sydd yn cael eu cefnogi. Rydym eisoes yn rhagweld y bydd y costau yn ymwneud a parhau rhai gwasanaethau a'u newid yn raddol yn anorod.
- 16.4** Rydym hefyd yn effro i'r ffaith bod rhai o'r trefniadau gwaith newydd a'r potensial, efallai gyda man addasiadau, i fod yn well na beth oedd yn eu lle yn flaenorol ac fe fydd angen ceisio dwyn perswad ar rai o'n darparwyr a phartneriaid na ddylid mynd nol i'r hen drefniadau. Rydym hefyd yn ceisio gwthio rhai addasiadau pellach all fod yn fuddiol yn yr ymateb i COVID-19 yn y tymor byr ond a fydd hefyd yn gwella'r gwedd rhwng ein gwaith yn y blynyddoedd i ddod.
- 16.5** Mae staff yr Adran wedi addasu yn dda iawn i'r angen i weithio o adref a defnyddio technoleg i gynnal gyfarfodydd, asesiadau a.y.b. Credir bod hyn yn brawf y gellir darparu a chynnal gwasanaethau gofal trwy ddulliau amgen ac o bosib mwy effeithlon yn y dyfodol.
- 16.6** Mae yr argyfwng hefyd wedi miniogi ein meddyliau ynglyn a trefniadau ac anghenion hyfforddi ein gweithlu ar gyfer y dyfodol fel y gallwn fod yn fwy hyblyg o ran darparu Gwasanaethau dydd i ddydd ac wrth gwrs o ran ymateb i argyfwng.
- 16.7** Tra mae ein ffocws dyddiol ar gynnal gwasanaethau addas a diogel i drigolion bregus y Sir yn ystod cyfnod yr argyfwng COVID-19, rydym hefyd fel Adran wedi dysgu llawer o'r argyfwng a'n gobaiht yw defnyddio'r wybodaeth newydd yma i siapio gwasanaethau gofal oedolion gwell ar gyfer Gwynedd y dyfodol.

Barn yr aelod lleol

Ddim yn berthnasol

Barn y swyddogion statudol

Y Swyddog Monitro:

Rwy'n cefnogi yr adroddiad yma i'r Cabinet. Drwy ddarparu y wybodaeth am statws y Gwasanaeth, eu hymateb i'r argyfwng a ffactorau risg mae'n caniatáu i'r Cabinet gael trosolwg pwysig a chyfredol.

Y Pennaeth Cyllid:

Mae ymhlygiadau ariannol argyfwng Covid-19 ar sefyllfa'r Adran Oedolion eisoes wedi'i gynnwys yn yr adroddiad 'Effaith Covid-19 ar Gyllideb 2020/21' cyflwynwyd i gyfarfod Cabinet 19 Mai. Cyflwynir unrhyw sylwadau pellach, fel bo angen, yng nghyfarfod Cabinet 26 Mai.